

ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๓๑๑ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายทะเบียนสหกรณ์ได้ชี้แจงแนวทางการปฏิบัติในการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินที่แตกต่างจากแบบไม่มีเงื่อนไข โดยให้ถือว่าสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานของผู้สอบบัญชีตามความมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะต้องสั่งการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ระงับการนำงบการเงินที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องดังกล่าวไปใช้ในการเสนอให้ที่ประชุมใหญ่ออกมติและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำงบการเงินประจำปีของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ถูกต้องตามความเป็นจริงและปฏิบัติเป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกในการดำเนินธุรกิจร่วมกับสหกรณ์และบังเกิดผลดีแก่ระบบสหกรณ์โดยรวม รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ และความเห็นของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงขอยกเลิกหนังสือที่อ้างถึงและให้ถือปฏิบัติในกรณีสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ดังนี้

๑. กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดและผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีจนได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแล้วว่า ต้องแสดงความเห็นต่องบการเงินเป็นแบบที่แตกต่างจากแบบไม่มีเงื่อนไข ผู้สอบบัญชีจะต้องทำหนังสือแจ้งข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบบัญชีให้คณะกรรมการสหกรณ์พิจารณาแก้ไข และแจ้งให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์รายงานต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. เมื่อรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับแจ้งตามข้อ ๑ หรือจากการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีที่ได้ดำเนินการก่อนออกข้อกำหนดนี้ ว่าสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นหากสหกรณ์จัดทำงบการเงินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไปเป็นกำไรสุทธิลดลงหรือเปลี่ยนเป็นขาดทุนสุทธิหรือเปลี่ยนเป็นขาดทุนเพิ่มขึ้น ให้ถือว่าสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานของผู้สอบบัญชีตามความมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะต้องสั่งการให้คณะกรรมการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีให้แล้วเสร็จตามวิธีการและระยะเวลาที่กำหนด

/ทั้งนี้ ...

ทั้งนี้ มอบหมายให้ผู้ตรวจการสหกรณ์และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งแต่งตั้งจากหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แนะนำ ส่งเสริม และติดตามให้คณะกรรมการสหกรณ์ดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด หากคณะกรรมการสหกรณ์ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการหรือมีมติให้เสนองบการเงินประจำปีดังกล่าวต่อที่ประชุมใหญ่ ให้เสนอนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ (๒) (๓) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป

๓. กรณีนายทะเบียนสหกรณ์ออกคำสั่งให้คณะกรรมการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว แต่สหกรณ์ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์จนล่วงเลยระยะเวลาที่กำหนด และผู้สอบบัญชีมีความจำเป็นต้องปิดงานสอบบัญชีโดยแสดงความเห็นต่องบการเงินประจำปีของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถนำงบการเงินประจำปีผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีแล้วไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการ โดยผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินแบบมีเงื่อนไข หรือแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง หรือไม่แสดงความเห็นเนื่องจากสหกรณ์ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เกี่ยวกับการเงินการบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่อนปรนวิธีปฏิบัติทางบัญชีจากอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ให้ถือปฏิบัติในการนำเสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ดังนี้

(๑) งบการเงินประจำปีที่สหกรณ์จัดทำดังกล่าว ถือว่าได้ผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีแล้วตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ สหกรณ์จึงสามารถนำเสนองบการเงินประจำปีนั้นให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาได้ โดยเป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่ที่จะพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติงบการเงินประจำปีนั้น

(๒) แนวทางปฏิบัติในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี กรณีที่ประชุมใหญ่มีมติอนุมัติงบการเงินประจำปีดังกล่าว

(๒.๑) กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่า หากสหกรณ์แก้ไขงบการเงินประจำปีให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนจากมีกำไรสุทธิเป็นขาดทุนสุทธิ สหกรณ์จะไม่สามารถเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามความมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อบังคับของสหกรณ์ได้ หากฝ่าฝืนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น

(๒.๒) กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่า หากสหกรณ์แก้ไขงบการเงินประจำปีให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนจากมีกำไรสุทธิเป็นมีกำไรสุทธิลดลง สหกรณ์สามารถนำยอดกำไรสุทธิที่ถูกต้องตามที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามความมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อบังคับของสหกรณ์ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดถือปฏิบัติและแจ้งให้สหกรณ์ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิเชษฐ์ วิริยะพาหะ)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๙๕
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒
E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th
www.cpd.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: cpd_rlo@cpd.go.th <http://office.cpd.go.th/rlo>

ที่ กษ ๑๑๑๕/๖๗ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑

ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๓๑๒ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นายทะเบียนสหกรณ์ได้ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินที่แตกต่างจากแบบไม่มีเงื่อนไข โดยให้ถือว่าสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานของผู้สอบบัญชีตามความมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะต้องสั่งการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ระงับการนำงบการเงินที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องดังกล่าวไปใช้ในการเสนอให้ที่ประชุมใหญ่อนุมัติและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำงบการเงินประจำปีของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ถูกต้องตามความเป็นจริงและปฏิบัติเป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกในการดำเนินธุรกิจร่วมกับสหกรณ์และบังเกิดผลดีแก่ระบบสหกรณ์โดยรวม รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ และความเห็นของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงขอยกเลิกหนังสือดังกล่าวข้างต้นและให้ถือปฏิบัติในกรณีสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ดังนี้

๑. กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดและผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีจนได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแล้วว่า ต้องแสดงความเห็นต่องบการเงินเป็นแบบที่แตกต่างจากแบบไม่มีเงื่อนไข ผู้สอบบัญชีจะต้องทำหนังสือแจ้งข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบบัญชีให้คณะกรรมการสหกรณ์พิจารณาแก้ไข และแจ้งให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์รายงานต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. เมื่อรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับแจ้งตามข้อ ๑ หรือจากการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีที่ได้ดำเนินการก่อนออกข้อกำหนดนี้ ว่าสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นหากสหกรณ์จัดทำงบการเงินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไปเป็นกำไรสุทธิลดลงหรือเปลี่ยนเป็นขาดทุนสุทธิหรือเปลี่ยนเป็นขาดทุนเพิ่มขึ้น ให้ถือว่าสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานของผู้สอบบัญชีตามความมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะต้องสั่งการให้คณะกรรมการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีให้แล้วเสร็จตามวิธีการและระยะเวลาที่กำหนด

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ มอบหมายให้ผู้ตรวจการสหกรณ์และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งแต่งตั้งจากหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แนะนำ ส่งเสริม และติดตามให้คณะกรรมการสหกรณ์ดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด หากคณะกรรมการสหกรณ์ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการหรือมีมติให้เสนองบการเงินประจำปีดังกล่าวต่อที่ประชุมใหญ่ ให้เสนอนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ (๒) (๓) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป

๓. กรณีนายทะเบียนสหกรณ์ออกคำสั่งให้คณะกรรมการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว แต่สหกรณ์ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์จนล่วงเลยระยะเวลาที่กำหนด และผู้สอบบัญชีมีความจำเป็นต้องปิดงานสอบบัญชีโดยแสดงความเห็นต่องบการเงินประจำปีของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถนำงบการเงินประจำปีที่ผ่านมาตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีแล้วไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการ โดยผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินแบบมีเงื่อนไข หรือแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง หรือไม่แสดงความเห็นเนื่องจากสหกรณ์ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เกี่ยวกับการเงินการบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่อนปรนวิธีปฏิบัติทางบัญชีจากอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ให้ถือปฏิบัติในการนำเสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ดังนี้

(๑) งบการเงินประจำปีที่สหกรณ์จัดทำดังกล่าว ถือว่าได้ผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีแล้วตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ สหกรณ์จึงสามารถนำเสนองบการเงินประจำปีนั้นให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาได้ โดยเป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่ที่จะพิจารณอนุมัติหรือไม่อนุมัติงบการเงินประจำปีนั้น

(๒) แนวทางปฏิบัติในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี กรณีที่ประชุมใหญ่มีมติอนุมัติงบการเงินประจำปีดังกล่าว

(๒.๑) กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่า หากสหกรณ์แก้ไขงบการเงินประจำปีให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนจากมีกำไรสุทธิเป็นขาดทุนสุทธิ สหกรณ์จะไม่สามารถเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามความมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อบังคับของสหกรณ์ได้ หากฝ่าฝืนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น

(๒.๒) กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่า หากสหกรณ์แก้ไขงบการเงินประจำปีให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนจากมีกำไรสุทธิเป็นมีกำไรสุทธิลดลง สหกรณ์สามารถนำยอดกำไรสุทธิที่ถูกต้องตามที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามความมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อบังคับของสหกรณ์ได้

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติ และแจ้งให้สหกรณ์ทราบต่อไป

(นายพิเชษฐ วิริยะพาหะ)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๕๙๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: cpd_rlo@cpd.go.th <http://office.cpd.go.th/rlo>

ที่ กษ ๑๑๑๕/โร๗ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒

ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๓๑๒ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ นายทะเบียนสหกรณ์ได้ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินที่แตกต่างจากแบบไม่มีเงื่อนไข โดยให้ถือว่าสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานของผู้สอบบัญชีตามความมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะต้องสั่งการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง และให้ระงับการนำงบการเงินที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องดังกล่าวไปใช้ในการเสนอให้ที่ประชุมใหญ่อุมนุมัติและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การจัดทำงบการเงินประจำปีของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ถูกต้องตามความเป็นจริงและปฏิบัติเป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด สร้างความเชื่อมั่นให้แก่สมาชิกในการดำเนินธุรกิจร่วมกับสหกรณ์และบังเกิดผลดีแก่ระบบสหกรณ์โดยรวม รวมทั้งเพื่อให้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ และความเห็นของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ จึงขอยกเลิกหนังสือดังกล่าวข้างต้นและให้ถือปฏิบัติในกรณีสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ดังนี้

๑. กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดและผู้สอบบัญชีได้ปฏิบัติงานสอบบัญชีจนได้มาซึ่งความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลแล้วว่า ต้องแสดงความเห็นต่องบการเงินเป็นแบบที่แตกต่างจากแบบไม่มีเงื่อนไข ผู้สอบบัญชีจะต้องทำหนังสือแจ้งข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบบัญชีให้คณะกรรมการสหกรณ์พิจารณาแก้ไข และแจ้งให้หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์รายงานต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาใช้อำนาจตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒. เมื่อรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับแจ้งตามข้อ ๑ หรือจากการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีที่ได้ดำเนินการก่อนออกข้อกำหนดนี้ ว่าสหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีไม่เป็นไปตามแบบและรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นว่าหากสหกรณ์จัดทำงบการเงินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนแปลงไปเป็นกำไรสุทธิลดลงหรือเปลี่ยนเป็นขาดทุนสุทธิหรือเปลี่ยนเป็นขาดทุนเพิ่มขึ้น ให้ถือว่าสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานของผู้สอบบัญชีตามความมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่จะต้องสั่งการให้คณะกรรมการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีให้แล้วเสร็จตามวิธีการและระยะเวลาที่กำหนด

/ทั้งนี้...

ทั้งนี้ มอบหมายให้ผู้ตรวจการสหกรณ์และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งแต่งตั้งจากหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์แนะนำ ส่งเสริม และติดตามให้คณะกรรมการสหกรณ์ดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด หากคณะกรรมการสหกรณ์ฝ่าฝืนไม่ดำเนินการหรือมีมติให้เสนองบการเงินประจำปีดังกล่าวต่อที่ประชุมใหญ่ ให้เสนอนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๒ (๒) (๓) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไป

๓. กรณีนายทะเบียนสหกรณ์ออกคำสั่งให้คณะกรรมการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว แต่สหกรณ์ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์จนล่วงเลยระยะเวลาที่กำหนด และผู้สอบบัญชีมีความจำเป็นต้องปิดงานสอบบัญชีโดยแสดงความเห็นต่องบการเงินประจำปีของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถนำงบการเงินประจำปีที่ผ่านมาการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีแล้วไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินกิจการ โดยผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นต่องบการเงินแบบมีเงื่อนไข หรือแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง หรือไม่แสดงความเห็นเนื่องจากสหกรณ์ปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เกี่ยวกับการเงินการบัญชีให้ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ได้รับอนุญาตให้ผ่อนปรนวิธีปฏิบัติทางบัญชีจากอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ให้ถือปฏิบัติในการนำเสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติและจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ดังนี้

(๑) งบการเงินประจำปีที่สหกรณ์จัดทำดังกล่าว ถือว่าได้ผ่านการตรวจสอบและแสดงความเห็นจากผู้สอบบัญชีแล้วตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ สหกรณ์จึงสามารถนำเสนองบการเงินประจำปีนั้นให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาได้ โดยเป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่ที่จะพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติงบการเงินประจำปีนั้น

(๒) แนวทางปฏิบัติในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี กรณีที่ประชุมใหญ่มีมติอนุมัติงบการเงินประจำปีดังกล่าว

(๒.๑) กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่า หากสหกรณ์แก้ไขงบการเงินประจำปีให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนจากมีกำไรสุทธิเป็นขาดทุนสุทธิ สหกรณ์จะไม่สามารถเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามความมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อบังคับของสหกรณ์ได้ หากฝ่าฝืนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะต้องรับผิดชอบความเสียหายที่เกิดขึ้น

(๒.๒) กรณีผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่า หากสหกรณ์แก้ไขงบการเงินประจำปีให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามรายการที่แสดงความเห็น จะทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์เปลี่ยนจากมีกำไรสุทธิเป็นมีกำไรสุทธิลดลง สหกรณ์สามารถนำยอดกำไรสุทธิที่ถูกต้องตามที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามความมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อบังคับของสหกรณ์ได้

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติ และแจ้งให้สหกรณ์ทราบต่อไป

(นายพิเชษฐ์ วิริยะพาหะ)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์